

Handleiding plaatsen camera's NEM Exoten

NEM verspreidingsonderzoek Exoten: Wasbeer en Wasbeerhond
Ellen van Norren, Wesley Overman

Wasbeerhond. Foto: Ed Molenaar, 17 maart 2020, Boerveen, Drenthe.

Versie 10 augustus 2021

Inleiding

In NEM Meetprogramma exoten worden data verzameld van invasieve exoten met als doel om de trend van de soorten in de gaten te houden en een snelle stijging te kunnen detecteren. Een van de methoden is het wildcamera onderzoek naar wasbeer en wasbeerhond. Deze handleiding geeft instructies voor het op juiste wijze instellen van de wildcamera, het vinden van een goede locatie om de camera te plaatsen en hoe de camera dient te worden opgehangen.

Veel informatie over NEM Exoten is te vinden op de [NEM Exoten pagina](#) op de website van de Zoogdiervereniging. Hier is onder andere te vinden hoe de verzamelde foto's met Agouti gemakkelijk kunnen worden verwerkt.

Bij NEM Exoten wordt gebruik gemaakt van verschillende types wildcamera's. In deze handleiding wordt verwezen naar het document waarin staat beschreven hoe je de camera op de juiste manier instelt voor dit project. Bij onduidelijkheden kan je op de [NEM Exoten pagina](#) (onder het kopje "Informatie voor deelnemers") ook de handleiding van de fabrikant bekijken.

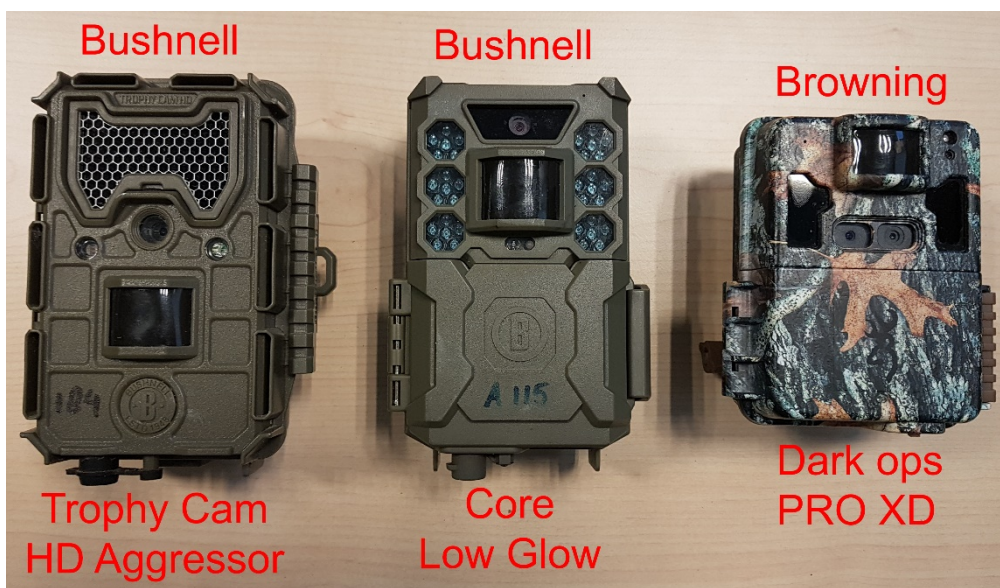
Lukt het niet met de instellingen, of werkt de camera niet? Neem dan contact op met wesley.overman@zoogdiervereniging.nl.

Vorbereidingen

- Zorg voordat je een camera plaatst altijd eerst voor **toestemming van de terreinbeheerder**.
- Begin op tijd met het opladen van de batterijen.
- De instellingen kunnen al voor het plaatsen van de camera worden ingesteld, zolang de batterijen in de camera blijven zitten. Als de batterijen te lang worden verwijderd gaan de instellingen weer verloren.
- Zorg dat de lenzen en sensoren van de camera schoon zijn. Door gebruik in het veld worden deze vies. Door vieze lenzen en/of sensoren kan een camera slecht of niet functioneren.

Het instellen van de camera

Voor NEM Exoten wordt gebruik gemaakt van 3 verschillende types camera's.

Kijk op het doosje waar de camera in zit, welk type camera je hebt gekregen. Vergelijk anders de camera met de bovenstaande foto. Op de [NEM Exoten pagina](#) (onder het kopje "Informatie voor deelnemers") zowel een handleiding voor het instellen van de camera voor het project NEM Exoten, als de fabriekshandleiding.

Het plaatsen van de camera

De camera's voor NEM exoten worden voor wasbeerhond geplaatst bij dassenburchten (die bij voorkeur niet in gebruik zijn door dassen) en voor wasberen geplaatst bij een wissel langs een waterloop. Onderstaand vind je de materialen die je nodig hebt op de materialenlijst en de handleiding voor het juist ophangen van de camera.

Zorg vooraf eerst voor toestemming van de terreineigenaar en voor de juiste instellingen van je camera.

Lukt het niet met de instellingen, of werkt de camera niet? Neem dan contact op met wesley.overman@zoogdiervereniging.nl.

Materialenlijst voor plaatsing camera voor wasbeerhond (bij dassenburcht):

- Wildcamera
- Spanband
- 16Gb of 32Gb SD geheugenkaart
- 6 opgeladen batterijen per wildcamera
- Snoeischaar

Aanvullend voor plaatsing camera voor wasbeer (bij waterloop):

- Blikje sardines op olie (dus niet op waterbasis) (niet bij dassenburchten)
- Schroeven (ten minste 6 cm lang)
- O-ringen (met een maat die niet over de kop van schroef passen)
- Schroevendraaier
- Houten paaltje (Indien er geen boom voor het blik sardines aanwezig is)

Uitkiezen van de locatie

Zoek een, voor je doelsoort geschikte, locatie in het uurhok waar de camera moet worden geplaatst. Voor wasbeerhond is dit een dassenburcht, voor wasbeer is dit een wissel bij een waterloop. Je zoekt een plek die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Wasbeerhond
 - Een vrij uitzicht van ten minste twee meter, en een boom/paaltje waar de camera kan worden vastgemaakt.
 - Deze boom/paaltje is 2-3 meter van een dassenburcht.
 - De camera hangt niet in zicht, met het oog op diefstal en vandalisme.
 - De camera is niet gericht op een wandelpad in verband met privacy.
- Wasbeer
 - Een vrij uitzicht van ten minste twee meter, en een boom/paaltje waar de camera kan worden vastgemaakt.
 - Deze boom/paaltje is 2-3 meter van een sardineblikje aan een boom/paaltje op een wildwissel bij een waterloop.
 - De camera komt niet in direct zicht, met het oog op diefstal en vandalisme.
 - De camera is niet direct gericht op een wandelpad in verband met privacy.

Plaatsen van de camera

- Als je gebruik maakt van een sardineblikje, hang dat dan eerst op (zie plaatsen sardineblikje).
- Richt de lens niet richting hoog gras en vermijdt takken die voor de camera hangen. Als het waait dan zullen takken en grassprietten gaan bewegen en mogelijk de camera activeren. Dit levert onnodig veel foto's op met het risico op een vroegtijdig vol geheugenkaartje. Verwijder blaadjes, gras en takken die vlak voor de lens zitten.
- Richt de lens bij voorkeur richting het noorden, en dus niet richting zon, foto's overdag kunnen daardoor van een dermate slechte kwaliteit worden, dat een dier niet herkenbaar op de foto staat.
- Hang de camera aan een boom op met behulp van de spanband.
- Als je iets ruimte tussen de camera en de boom houdt kan je de hoek van de camera stellen een takje van de juiste dikte tussen de camerabehuizing en de boom te klemmen. Dat is de beste manier om hem precies in de goede hoek te krijgen.
- Bij sardineblikjes: De lens van de camera dient op 20-25 cm boven het maaiveld te hangen en de camera moet parallel aan de grond recht vooruit naar het blikje sardines wijzen.
- Bij dassenburchten: De lens van de camera dient tussen de 20 cm en 1 meter boven het maaiveld te hangen.
- Open de camera, zet hem aan door de schakelaar op "ON" te schuiven. Er knippert gedurende ongeveer 10 seconden een rood lampje op de voorkant van de camera. Sluit vervolgens voorzichtig de camera. Plaats de camera tegen de boom en maak hem vast met de bijgeleverde spanband.
- Noteer het nummer van de camera en het gps coördinaat van de locatie waar deze hangt. Gebruik hiervoor een los GPS apparaat of een app op je telefoon. Voor Android telefoons is bijvoorbeeld de app 'Rijksdriehoek GPS' een eenvoudige app om je coördinaat te bepalen.

Plaatsen sardineblikje

- Er wordt een sardineblikje als lokmiddel gebruikt langs waterlopen (**niet** bij dassenburchten).
- Zorg dat het blikje recht voor de lens van de nog te plaatsen camera komt te hangen met de onderkant op 15 cm boven het maaiveld. Bevestig het blikje met de kant van het treklijpje (de kant die je zou openen als je de sardientjes op zou eten) tegen het paaltje of de stam van een boom.
- Bevestig het blikje sardines met een schroef aan een boom op 2 tot 3 meter afstand van het vaste object waar je je camera aan gaat hangen. Gebruik O-ringen zodat het blikje niet over de schroefkoppen van het vaste object afgetrokken kan worden.

Camera ophalen

- Open het klepje van de camera en schuif de schakelaar naar "OFF".
- Haal de camera van de boom en neem deze mee.
- Verwijder met een schroevendraaier het blikje sardines (als deze er hangt).
- Als je de camera meteen ergens anders plaatst is het van groot belang om het geheugenkaartje dat uit de camera komt, op zo'n manier te bewaren dat je precies weet uit welke camera hij kwam, zodat je de beelden aan de juiste locatie kan koppelen. Stop ieder geheugenkaartje bijvoorbeeld in een afzonderlijke enveloppe waar je het nummer van de camera en/of de naam van de locatie op schrijft.